CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.21rji-1214/2025 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
1-25117375-03-21rji-05112025 Judecător: Ludmila Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii

02 aprilie 2026 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de apel Nord
În componența:
Președintele completului, judecătorul: Ghenadie Liulca
Judecătorii: Aurelia Andronache și Victoria Robu

a judecat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul condamnatului Mucuța Mihail și recursul avocatului Ion Șova în interesele condamnatului Mucuța Mihail declarate împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 octombrie 2025, prin care a fost respinsă plângerea condamnatului Mucuța Mihail împotriva actelor și acțiunilor Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, aferent dezacordului față de răspunsul cu nr.7/M-2545/25 din 01.08.2025,

Pentru a se expune pe marginea recursului declarat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

Circumstanțele cauzei:

La 18.08.2025 în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Rezina a parvenit plângerea condamnatului Mucuța Mihail împotriva actelor și acțiunilor Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, aferent dezacordului față de răspunsul cu nr.7/M-2545/25 din 01.08.2025.

În motivarea plângerii s-a invocat că, prin răspunsul Administrației penitenciare nr. 17 Rezina, din 01.08.2025 cu nr. 7/M-2545/25, recepționat la data de 04.08.2025, a fost informat că deținerea sa prea mult în celulă este din cauza art.206 Cod de executare. La fel a invocat că, după părea celor din administrație e normal să stea câte 20 de ore mediu în celulă. Invocă că la plimbările la aer liber este îngrădit și limitat fiindcă plimbările sunt pe acoperișul blocului de locuit, în condiții caniculare și a unui miros specific generat de țevile de ventilare, care creează stări de umilință și doar de 2 ori pe săptămână câte 3 ore are dreptul la plimbări la sol.

La fel, se încalcă deținerea sa conform regimului înlesnit, fiindcă este deținut în condiții de regim inițial. Or, în Penitenciarul nr. 17 Rezina infrastructura instituției nu permite amenajarea unor condiții echivalente celor aplicabile regimului înlesnit cu condiții comune. Din acest motiv este deținut în celulă câte 20 de ore pe zi. Mai indică că, de peste 10 ani se deține în regim comun și peste 2 ani în regim înlesnit, dar se deține în condiții de regim inițial, fiind închis în celulă 19-21 de ore zilnic.

Respectiv, deținerea sa în celulă închis 20-21 ore timp de 24 ore în penitenciarul 17-Rezina este o tortură și un tratament crud, inuman și degradant, în rezultatul căror acțiunii suferă de maladiile: osteohondroză, artroză și alte boli.

În acest context, evidențiază că până în prezent nu i-au fost create condiții acceptabile în instituțiile statului pentru executarea pedepsei, fără a expune încălcarea art. 3 CEDO. CEDO s-a pronunțat în repetate rânduri împotriva statului ce privește condițiile de detenție în penitenciarele din Republica Moldova, cale la nivel internațional fiind constatată o încălcare a articolului 3 CEDO.

Prin urmare, din 168 de ore pe săptămână, 143 ore este izolat în celulă fără permisiunea de a se deplasa în zonă locativă sau sector de deținere.

În baza celor relatate, Mucuța Mihail solicită: 1) recunoașterea acțiunilor ilegale a Administrației penitenciarului nr. 17 Rezina și anume deținerea sa în celulă a câte 19-21 ore ca fiind o tortură și un tratament crud, inuman și degradant; 2) obligarea administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina să fie deținut conform condițiilor penitenciarului de tip închis, conform art. 251 Cod de executare să se poată deplasa liber în zona locativă și în încăperile de uz comun ale secției cu regim comun în intervalul de timp de la deșteptare până la stingere.

Aprecierea instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 octombrie 2025, a fost respinsă plângerea condamnatului Mucuța Mihail împotriva actelor și acțiunilor Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, aferent dezacordului față de răspunsul cu nr.7/M-2545/25 din 01.08.2025, ca fiind neîntemeiată.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu încheierea menționată, condamnatul Mucuța Mihail a contestat-o cu recurs solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii recurate, recunoașterea acțiunile ilegale a administrației P-17 Rezina, și anume deținerea sa în celulă a câte 19-21 de ore, ce reprezintă o tortură și un tratament crud, inuman și degradant și o discriminare, prin prisma art.3 CEDO; obligarea administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina să fie deținut conform condițiilor penitenciarului de tip închis conform art. 251 Cod de executare fără discriminare și conform regimului comun, să se poată deplasa liber în zona locativă și în încăperile de uz comun ale secției cu regim comun în intervalul de timp de la deșteptare până la

stingere, s-au să fie transferat în penitenciar de tip închis mai aproape de domiciliu unde sunt condiții pentru deținerea sa.

În motivarea recursului au fost reiterate circumstanțele de fapt și de drept invocate în plângerea inițială.

Suplimentar, s-a invocat că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în Europa, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Principiul umanismului, în accepțiunea sa actuală, a devenit unul din pilonii de bază al dreptului penal, astfel că întreaga reglementare juridică are menirea să apere în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile şi libertățile acesteia. R Moldova speră că în anul 2028 va fi membră a statelor Europene şi acum merge procesul de aderare.

Concomitent, încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 octombrie 2025 a fost contestată cu recurs şi de către avocatul Ion Şova în interesele condamnatului Mucuța Mihail, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și pronunțarea unei noi hotărârii de admitere integrală a plângerii depusă de către condamnatul Mucuța Mihail.

În susținerea poziției respective a invocat că instanța nu a răspuns argumentelor aduse în favoarea condamnatului ci s-a limitat doar la preluarea alegațiilor reprezentantului Penitenciarului nr. 17 Rezina. Or, reieșind din materialele cauzei şi declarațiile condamnatului, pe lângă ilegalitatea răspunsului instituției penitenciare, se constată că Mucuța Mihail, fiind deținut câte 19-21 de ore în celulă, pe parcursul a mai mult de 30 de ani, este supus unui tratament inuman şi degradant. Altfel spus, este încălcat în mod evident art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, la examinarea recursului urmează a se atrage atenția la faptul că la dosar nu este anexată nicio cerere privind asigurarea securității personale condamnatului Mucuța Mihail, iar, înscrisul din 24.03.2016, la care a făcut referire partea oponentă și judecătorul primei instanțe, este o cerere prin care Mucuța Mihail solicitase oferirea posibilității de a ieși la plimbare în grupul de condamnați care nu susțin regulile lumii interlope.

Prin aceeași cerere, Mucuța Mihail îşi reafirmase decizia privind dezicerea de lumea interlopă, sperând că administrația penitenciarului o să țină cont de acest aspect la examinarea posibilității înaintării unui demers privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen. Implicit, se evidențiază că Mucuța Mihail a fost transferat la regim înlesnit.

Având în vedere cele expuse, coroborate cu probele anexate la dosar, judecătorul primei instanțe trebuia să constate faptul că deținutul Mucuța Mihail este deținut contrar prevederilor imperative ale art. 3 din Convenție.

Mai mult, reprezentantul instituției penitenciare nu a reușit să combată argumentele şi probele prezentate de Mucuța Mihail.

Argumentele părților:

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii care guvernează speța, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursurile urmează a fi respinse ca nefondate, iar încheierea primei instanțe urmează a fi menținută fără modificări din următoarele considerente:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (l) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În motivarea concluziei adoptate, Colegiul reține aplicarea corectă de către instanța de fond a normelor procesuale, prevăzute de art. art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală, ce stabilește procedura examinării aspectelor cu privire la *alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

Respectiv, incidența prevederilor nemijlocite a art.473[1] alin. (2) Cod de procedură penală, care menționează expres faptul că, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare, detenţiune pe viaţă), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcate de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucţie din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv, în termen de 30 de zile de la data comunicării sau de la data la care a luat cunoştinţă de actul respectiv, cu excepţiile prevăzute de Codul de executare.

Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărîrea judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art.471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art.472.

Din materialele cauzei Colegiul penal reține că, Mucuța Mihail execută în Penitenciarul nr. 17 Rezina, pedeapsa privativă de liberate - detențiunea pe viață stabilită prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 07.12.2018, prin care a fost admisă cererea de aplicarea a retroactivității legii penale, fiind recalificate acțiunile acestuia din prevederile art. 119 alin. (3), art. 120 alin. (2), art. 121 alin. (1) pct.1, 2, 3, 5, art. 102 alin. (3), art. 103^1 alin.(2), art. 88 pct.1, 6, 7, 8, art. 127, art. 227 alin. (1), art. 208 alin. (3), art. 224 alin. (1), art. 39 Cod penal (în redacția anului 1964*)* în prevederile art. 171 alin. (2) lit. b), c), art. 172 alin. (2) lit. a), b), c), art. 145 alin. (1) lit. b), j), k), art. 360 alin. (2), art. 208 alin. (1) Cod penal.

La fel, din conținutul plângerii, rezultă că condamnatul Mucuța Mihail își manifestă dezacordul cu acțiunile administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina în raport cu el, manifestate prin îngrădirea accesului la primblări în aer liber, precum și crearea condițiilor de detenție conform regimului înlesnit.

În acest sens, Colegiul penal remarc că la 02.07.2025, Mucuța Mihail s-a adresat către administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina cu cererea înregistrată sub nr. M-2545/25, prin care a solicitat informații privind regimul și condițiile de detenție în Penitenciarul nr. 17 Rezina, aplicat în privința sa.

Prin răspunsul nr. 7/M-2545/25 din 01.08.2025, condamnatul Mucuța Mihail a fost informat de către administrație Penitenciarului nr. 17 Rezina despre faptul că, în ceea ce privește condițiile de detenție, ultimul personal la data de 24.03.2016 a înaintat în adresa administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, o cerere în care a solicitat asigurarea securității personale, în conformitate cu prevederile art. 206 din Codul de executare, ca urmare Mucuța Mihail a fost inclus în programul de protecție din partea Penitenciarului nr. 17 Rezina, iar măsurile respective vor fi menținute atâta timp cât o cere scopul acestora.

La fel, a fost informat că, asigurarea siguranței personale a deținuților reprezintă o prerogativă esențială a sistemului administrației penitenciare din Republica Moldova.

Totodată, în răspunsul sus-numit, se menționează că în privința tuturor condamnaților care le sunt aplicate prevederile art. 206, administrația penitenciarului nu le îngrădește primblările la aer liber, măsuri educative, implicarea în diferite programe, sport ș.a.

În sensul dat, administrația Penitenciarului nr. 17 Rezina întreprinde toate măsurile necesare în vederea asigurării ordinii de drept, legalității și egalității în instituțiile penitenciare, securității persoanelor private de libertate, inclusiv în timpul escortării acestora, a personalului din cadrul sistemului administrației penitenciare și a persoanelor aflate pe teritoriul instituțiilor penitenciare.

Implicit, se reține că potrivit art. 206 Cod de executare, statul asigură securitatea personală a condamnaților. La apariția pericolului pentru securitatea

personală a condamnatului, el este în drept să adreseze oricăreia dintre persoanele cu funcţie de răspundere a penitenciarului o cerere privind asigurarea securității personale. În acest caz, persoana cu funcţie de răspundere este obligată să întreprindă imediat măsuri pentru asigurarea securității personale a condamnatului, iar, după caz, şi măsuri de protecţie din partea statului. Administrația penitenciarului întreprinde măsurile de rigoare în vederea înlăturării pericolului pentru securitatea personală a condamnatului. Măsurile respective vor fi menținute atâta timp cît o cere scopul acestora.

Astfel, prin decizia șefului Penitenciarului nr.17 Rezina, din 24.03.2016, s-a dispus prelungirea în privința condamnatului Mucuța Mihail pe perioada deținerii în penitenciar, a măsurilor de asigurare a securității personale, separate lui în loc de siguranță și anume în celula nr.20 a blocului de regim nr.1, din motivul existenței pericolului maltratării de către alți condamnați, în legătură cu refuzul de a susține condamnații de orientare negativă și așa numitele „tradiții hoțești”.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal statuează că potrivit Regulilor Nelson Mandela în coroborare cu prevederile Codului de executare, executarea pedepsei se realizează în condiții care garantează respectarea drepturilor fundamentale ale persoanei, însă aceste drepturi pot fi supuse unor limitări inerente regimului de detenție, în măsura în care acestea sunt prevăzute de lege, necesare și proporționale scopului urmărit.

La fel, se reține că conform jurisprudenței Curtea Europeană a Drepturilor Omului, statul are obligația, în temeiul art. 2 și art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de a lua măsuri rezonabile pentru protejarea persoanelor private de libertate împotriva riscurilor reale și imediate, inclusiv a violențelor din partea altor deținuți.

În acest context, adoptarea unor măsuri de securitate nu constituie o limitare a drepturilor, ci o garanție a exercitării efective a acestora.

De altfel, persoana condamnată se află într-o situație de vulnerabilitate, fiind sub controlul autorităților, ceea ce justifică intervenția administrației penitenciare ori de câte ori există un pericol pentru securitatea sa.

Respectiv, măsurile contestate (precum separarea de alți deținuți, plasarea într-un spațiu securizat sau alte măsuri de protecție) au fost dispuse în vederea prevenirii unui risc real la adresa vieții și integrității fizice a condamnatului.

De asemenea, trebuie reținut că drepturile persoanelor condamnate nu au un caracter absolut, acestea fiind supuse unor limitări inerente regimului de detenție, cu condiția ca acestea să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporționale.

În cazul de față, Colegiul penal constată că măsurile aplicate respectă cerințele de legalitate, necesitate și proporționalitate, nefiind excesive în raport cu

scopul urmărit, și nu afectează esența drepturilor condamnatului, ci dimpotrivă, sunt destinate protejării acestora.

Mai mult, plasarea în regim special nu afectează esența drepturilor fundamentale ale condamnatului, ci dimpotrivă, asigură exercitarea acestora în condiții de siguranță.

În consecință, Colegiul penal reține că măsura aplicată nu constituie o limitare a drepturilor condamnatului, ci o garanție a protecției acestora, fiind expresia obligației legale a administrației penitenciare de a asigura securitatea personală a persoanelor aflate în custodia statului.

Drept urmare, Colegiul penal reține că judecătorul de instrucție a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel/recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania)*.

De asemenea, Colegiul penal reține că recursurile înaintate nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 Cod procedură penală pentru atacare a hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursurilor declarate, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul condamnatului Mucuța Mihail și recursul avocatului Ion Șova în interesele condamnatului Mucuța Mihail declarate împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 15 octombrie 2025 prin care a fost respinsă plângerea condamnatului Mucuța Mihail împotriva actelor și acțiunilor Administrației Penitenciarului nr. 17 Rezina, aferent dezacordului față de răspunsul cu nr.7/M-2545/25 din 01.08.2025, se resping ca nefondate, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Judecător:** **Judecător:**